

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Havforskningsinstituttet

Deres ref

Vår ref
201000915

Dato
22.12.2010

Statsbudsjettet 2011 - tildelingsbrev til Havforskningsinstituttet

1. STORTINGETS BUDSJETTVEDTAK.....	1
2. STYRING OG ØKONOMISK GJENNOMFØRING	2
3. LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER	3
4. MÅL OG PRIORITERINGER 2011.....	4
5. KOMMUNIKASJON, SAMARBEIDSRELASJONER OG ARBEIDSDELING.....	14
6. MØTER, RAPPORTERING OG BUDSJETTINNSPILL.....	16
7. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON	18
8. FULLMAKTER OG FORUTSETNINGER FOR BEVILGNINGENE	21

1. STORTINGETS BUDSJETTVEDTAK

Vi viser til Stortingets budsjettvedtak av 09.12. 2010, jf. Innst. 12 S (2010–2011) fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen og Prop. 1 S (2010–2011) for Fiskeri- og kystdepartementet, og stiller følgende midler til disposisjon for Havforskningsinstituttet i 2011:

Kapittel og post	Beløp i kroner
<u>Kap. 1020 Havforskningsinstituttet</u>	
Post 01 Driftsutgifter	316 300 000
Post 21 Spesielle driftsutgifter	289 400 000
SUM, utgifter over kap. 1020	605 700 000
<u>Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene</u>	
Post 01 Driftsutgifter	123 890 000
Post 21 Spesielle driftsutgifter	57 460 000
SUM, utgifter over kap. 1021	181 350 000
SUM, utgifter over kap. 1020 og 1021	787 050 000
<u>Kap. 4020 Havforskningsinstituttet</u>	
Post 03 Oppdragsinntekter	289 400 000
<u>Kap. 4021 Drift av forskningsfartøyene</u>	
Post 01 Oppdragsinntekter	57 460 000
SUM, inntekter over kap. 4020 og 4021	346 860 000

Havforskningsinstituttet har i 2011 en samlet utgiftsramme på 787,05 mill. kroner og en inntektsramme på 346,86 mill. kroner.

Bevilgningen over kap. 1020 post 01 øker nominelt med 9,15 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2010 .

Det er som tidligere knyttet merinntektsfullmakt til kap. 1020 postene 01 og 21 mot kap. 4020 post 03 og til kap. 1021 postene 01 og 21 mot kap. 4021 post 01, jf. forslag til romertallsvedtak II i Prop. 1 S (2010-2011).

Det er også gitt fullmakt til å regne med alle ubrukte merinntekter ved beregning av sum som kan overføres på kap. 1020 post 01 og 21 og kap. 1021 post 01 og 21, jf. forslag til romertallsvedtak II, punkt 3 i Prop. 1 S (2010-2011).

Fiskeri- og kystdepartementet delegerer med dette disse fullmaktene til Havforskningsinstituttet.

Det bevilges 4 mill. kroner til Havforskningsinstituttet over kap 1023 post 50 til vågehvaltelling. Midlene vil bli utbetalt fra Norges forskningsråd.

2. STYRING OG ØKONOMISK GJENNOMFØRING

2.1 Styringssystem

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet på og mellom alle nivåer i staten. Risikostyring er et ledelsesverktøy som skal bidra til en bedre mål- og resultatstyring og må forankes hos ledelsen og i etablerte styringsprosesser.

Havforskningsinstituttet skal legge risikoanalyser til grunn for planleggingen av sin virksomhet og sine innspill til budsjettprosessen.

Ordningen med eget styre for Havforskningsinstituttet oppheves fra 1.1.2011. Departementet vil oppdatere vedtekter og hovedinstruks i tråd med dette. De nye vedtektene vil gjelde fra 1.1.2011. Styreinstruksen oppheves fra 1.1. 2011. Det vil bli opprettet et faglig råd. Departementet vil komme tilbake til mandat for og sammensetning av faglig råd.

Det er behov for å se nærmere på Havforskningsinstituttets målstruktur, og de resultatindikatorer som skal ligge til grunn for instituttets vurdering av måloppnåelse i den årlige rapporteringen til departementet. I 2011 må derfor Havforskningsinstituttet bidra til å utvikle MRS-systemet i samarbeid med departementet med sikte på implementering i 2012.

Risikostyringen må videreutvikles til å omfatte alle de sentrale målene for virksomheten. Innen 20. august skal Havforskningsinstituttet oversende departementet en risikoanalyse med planer om tiltak og oppfølging. Departementet vil anvende analysen som grunnlag for utforming av styringssignaler for 2012.

Det er iverksatt evaluering av instituttet. Denne vil være ferdigstilt 1.februar 2012. Evalueringa skal gjennomføres av Oxford Research. Evalueringen skal sees i sammenheng med Forskningsrådets fagevalueringer. Instituttet må sette av de nødvendige ressurser for å bistå i arbeidet med evalueringen.

2.2 Økonomistyring

Virksomheten skal styres innenfor rammen av det samlede utgiftsbudsjettet for 2011. Midlene skal disponeres i tråd med gjeldende regelverk for økonomiforvaltning i staten, herunder Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved Havforskningsinstituttet.

Dersom det i løpet av 2011 oppstår uforutsette hendelser som krever handling fra Havforskningsinstituttets side, må instituttet i første rekke foreta omprioriteringer og eventuelt nødvendige omdisponeringer innenfor egen ramme. Saker med store budsjettmessige konsekvenser må tas opp med Fiskeri- og kystdepartementet innen 1. mars 2011 eller 1. oktober 2011 (vi tar forbehold om justeringer av fristene). Eventuelle søknader må være grundig redegjort for og tas opp i egne brev til departementet.

3. LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Regjeringen har som mål at fiskeri- og kystpolitikken skal bidra til langsiktig miljømessig forsvarlig verdiskaping for hele samfunnet og samtidig bidra til rettferdig fordeling av ressursene. Havforskningsinstituttet skal bidra til å følge opp regjeringens

strategier og langsiktige mål for fiskeri- og kystpolitikken. Prioriterte oppgaver i 2011 er nærmere konkretisert i kapittel fire i dette tildelingsbrevet. Under presenteres de av Fiskeri- og kystdepartementets langsiktige mål som er særlig relevante for Havforskningsinstituttets virksomhet.

Norge skal ha en internasjonal rolle som ivaretar våre interesser og ansvar som havnasjon og kyststat på en helhetlig måte.

Norge skal ha bærekraftige marine næringer med høyest mulig samlet verdiskaping, god lønnsomhet og internasjonal konkurransekraft i hele verdikjeden.

Norsk sjømat skal være trygg og kjent for kvalitet. Fangst, produksjon og produkter skal holde en høy standard med hensyn til miljø, folkehelse, fiskehelse og fiskevelferd.

Norge skal ha en internasjonalt ledende posisjon innen marin forskning og innovasjon.

Det skal rettes spesiell oppmerksomhet mot forvaltnings- og samfunnsrettede problemstillinger.

4. MÅL OG PRIORITERINGER 2011

Havforskningsinstituttets virksomhet i 2011 skal bygge på forutsetningene i Prop. 1 S (2010-2011) for Fiskeri- og kystdepartementet og dette tildelingsbrevet.

Følgende mål er sentrale for instituttets arbeid i 2011:

- Vitenskapelig rådgiving for bærekraftig høsting av enkeltbestander i tråd med havressursloven.
- Forske på, overvåke og dokumentere miljøtilstanden i fjordsystemene, på kysten og i havområdene, og gi råd om virkninger som følge av endret tilstand.
- Skaffe kunnskapsgrunnlag og gi forvaltningsråd for å bidra til at havbruksproduksjonen skjer på en miljømessig bærekraftig måte.
- Opprettholde og videreutvikle funksjonelle og miljøvennlige forskningsfartøyer, stasjoner, laboratorier og annen infrastruktur.
- Utvikle teknologi som grunnlag for fiske og fangst.

I det følgende presenteres mål, prioriteringer og oppgaver knyttet til de sju områdene havområdene, kystsonen, havbruk, ytre påvirkning, langsiktig grunnleggende forskning, Mareano og helhetlig overvåkings- og informasjonssystem for hav og kystområdene.

Havforskningsinstituttet skal ha nær dialog med departementet, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet om prioritering av konkrete forskningsoppgaver. Departementet tar forbehold om at Havforskningsinstituttet kan bli pålagt ytterligere oppgaver innenfor gjeldende budsjettammer. Den formelle styringsdialogen i form av bestillinger skal foregå på ledernivå og utarbeides skriftlig, for å sikre etterprøvbarhet og kontroll.

4.1 Havområdene

Havforskningsinstituttet må innrette sin forskning, overvåking og rådgivning systematisk mot de viktige marine økosystemene i Barentshavet, Norskehavet, Nordsjøen/Skagerrak og kystsonen. Forvaltningsrådene bør utvikles gjennom samarbeid i internasjonale og nasjonale fora. Overvåking og kartlegging skal ivaretas i samarbeid med andre lands institutter og nasjonalt bl.a. gjennom overvåkingsgruppa for forvaltningsplanene. Gjennom BarentsWatch må Havforskningsinstituttet bidra til etablering av et helhetlig overvåkings- og informasjonssystem for hav- og kystområdene.

Havforskningsinstituttet skal bidra i arbeidet med den årlige meldingen til Stortinget om fiskeritavtaler med andre land.

Havressursloven stiller krav om økosystembasert forvaltning. Det er et mål å utvikle verktøy for beregning av bestander som ivaretar kunnskap om rekrutteringsmekanismer, konsekvenser av endringer i miljø, grunnlaget for biologisk produksjon og de økologiske sammenhengene.

Det skal legges vekt på føre-var prinsippet, bærekraft og optimalisert høsting, risikovurderinger og opprettholdelse av biologisk mangfold.

Instituttet må legge vekt på innsamling av data, kartlegging og videreutvikling av tidsserier som kan beskrive langsiktig utvikling og endringer i marine økosystem.

4.1.1 Forvaltningsplaner

Havforskningsinstituttet må bidra i arbeidet med forvaltningsplanen for Nordsjøen-Skagerrak, og sikre oppfølging av forvaltningsplanene for Norskehavet og Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten.

Det er viktig at Havforskningsinstituttet deltar aktivt og samordnet i forvaltningsplanprosessen og i oppfølgingen av vedtatte planer. Havforskningsinstituttet har en viktig koordinerende rolle i overvåkingen av havområdene. Det forutsettes derfor at planleggingen av instituttets toktaktivitet sees i sammenheng med behovet for å oppfylle forvaltningsplanenes krav til overvåking.

4.1.2 Forskningsaktivitet knyttet til sentrale fiskebestander og andre marine arter

Forsknings- og overvåkingsaktiviteten på de sentrale fiskebestandene tilpasses behovene knyttet til rådgivning for bærekraftig høsting av den enkelte bestand. Instituttet bør rette aktivitet mot områder der usikkerheten er størst. Det forventes at kunnskapsgrunnlaget opprettholdes på de kommersielt viktigste bestandene. Bestandssituasjonen avhenger av rekruttering til bestanden, naturlig dødelighet og fiske. Det er viktig at instituttet viderefører studier av endringer i rekrutteringsmekanismene. Utfordringene i Nordsjøen og Norskehavet med bl.a. rekrutteringssvikt i viktige fiskebestander skal gis spesiell oppmerksomhet.

Havforskningsinstituttet skal fortsatt prioritere kartlegging og forskning på kysttorskbestandene nord for 62° N, i tråd med gjenoppbyggingsplanen som ble fastsatt i 2010. For kysttorsk sør for 62° N skal Havforskningsinstituttet følge opp Fiskeridirektoratets arbeidet knyttet til etablering av verneområder og vurdering av fjordlinjer.

Havforskningsinstituttet skal vurdere det biologiske og bestandsmessige grunnlaget for dagens inndeling mellom kysttorsk og nordøstarktisk torsk.

Havforskningsinstituttet må i samarbeid med Fiskeridirektoratet følge opp den nye forvaltningsmodellen for tobis i norsk økonomisk sone.

For å sikre en god oppfølging av forvaltningsprinsippet i havressursloven må Havforskningsinstituttet bistå Fiskeridirektoratet i arbeidet med å etablere systemer for innsamling av fangstdata og biologiske data som bidrar til overvåking av marine bestander som høstes kommersielt, men hvor ressursforskningen er begrenset. Kunnskapen om bestandsutvikling må for flere fiskerier forbedres gjennom rapporteringsplikt for fartøyene, eksempelvis for kystnære bestander som hummer, taskekrabbe, rognkjeks, leppefisk, kveite, breiflabb, hai, ål og uer.

Det må legges opp til systemer og rapporteringskrav som er formålstjenlige, brukervennlige og praktiske, også for små fartøy, og som bidrar til data av god kvalitet. Havforskningsinstituttet skal i løpet av 2011 foreta en evaluering av erfaringer og nytteverdien knyttet til bruk av referanseflåten.

Instituttet skal utvikle kunnskap om påvirkning på korallrev og andre bunnhabitater som følge av fiskeri og havbruk. Arbeidet med å utvikle mer selektive og miljøvennlige fiskemetoder videreføres. Havforskningsinstituttet skal i 2011 vurdere hvilken effekt og påvirkning bunntål og andre redskaper som berører bunnen har på ulike substrater og bunnhabitater. Dette arbeidet må ses i sammenheng med den nye bunnfiskeforskriften som vil tre i kraft i løpet av 2011.

Arbeidet med å utvikle og implementere de nye forvaltningsprinsippene som følger av havressursloven vil være en viktig oppgave også i 2011. Havforskningsinstituttet skal

bidra i arbeidet med å videreutvikle og operasjonalisere forvaltningsverktøyet for en økosystembasert forvaltning, herunder arbeidet knyttet til bestandstabellen og fiskeritabellen.

Havforskningsinstituttet må etablere metodikk for beregning av bestandsutvikling og total årlig fangst av hummer (inkludert fritidsfangst som ikke omsettes) i ulike områder, og bistå Fiskeridirektoratet i arbeidet med å innføre hensiktsmessige rapporteringsordninger i 2011. Utviklingen i bestanden av amerikansk hummer må overvåkes.

Kongekrabbens spredning og utbredelse må kartlegges og overvåkes, og effekten av spredningsbegrensende tiltak skal evalueres årlig. Havforskningsinstituttet må derfor i 2011 etablere et system for bestandskartlegging og overvåking som kan gi oppdatert informasjon om dette. Det må foretas systematisk datainnsamling fra den frie fangsten utenfor kvoteregulert område, og instituttet må også gjennomføre egne undersøkelser for kartlegging av spredningen i områdene vest for 26° Ø. Det må gjennomføres merkeforsøk for å kartlegge hvordan bestanden spres ved egen vandring, og det må søkes samarbeid med russisk forskningsmiljø for kartlegging av vandringsmønster over den norsk-russiske grensen.

Havforskningsinstituttet skal videreføre det flerårige programmet for forskning på og overvåking av kongekrabbens økologiske effekter.

Havforskningsinstituttet skal også overvåke bestanden av snøkrabbe.

Havforskningsinstituttet skal i 2011 foreta en vurdering av rekebestandene i kystnære områder nord for 62° N.

Innenfor rammen til Havforskningsinstituttet skal det legges til rette for en innsats for å kartlegge lite utnyttede eller uutnyttede organismer i næringskjeden for ev. bruk som førkilder innen havbruk, og utrede økologiske konsekvenser av høsting på disse organismene. Instituttet bør samarbeide med universitetene og NIFES for å øke kunnskapsgrunnet om disse organismene.

Det er viktig at Havforskningsinstituttet deltar i underkomiteene til CCAMLRs vitenskapskomité og fortsetter å bygge opp sin kompetanse på krillbiologi og krillforvaltning i CCAMLR-området.

4.1.3 Sjøpattedyr

Arbeid med sjøpattedyrenes fordeling i økosystemene og trofiske interaksjoner, inkludert beiting på kommersielle ressurser, skal fortsette.

Arbeidet med bestandsestimeringer og kartlegging av bestandsstruktur, reproduksjonsbiologi og habitatbruk for hval, med hovedvekt på vågehval, skal videreføres på dagens nivå.

Hvaltelling skal gjennomføres etter de retningslinjene som er gitt av Hvalfangstkommissjonens Vitenskapskomité, og ha et omfang som kan gi et tilstrekkelig grunnlag for å beregne størrelsen av vågehvalbestanden i Nordøstatlanteren for perioden 2008-2013, og slik at estimatene kan bli godkjent til bruk i RMP. Dette innebærer at tellingene minst må være av samme omfang og dekningsgrad som i de to foregående telleperiodene (1996-2001, 2002-2007). Hvaltellingene skal finansieres ved tildelingen fra Norges Forskningsråd og ved midler som tas innenfor Havforskningsinstituttets eget budsjett.

Havforskningsinstituttet har ansvaret for driften av DNA-registeret for vågehval. Det skal fortsatt tas prøver av hval og analyser gjennomføres slik at DNA-registeret kan holdes oppdatert.

Bestandsestimatene for sel som beskattes skal oppdateres med jevne (ca. 5 års) mellomrom og reflektere realistiske nivåer. Utvikling og forbedring av metodikk og modellerverktøy må derfor prioriteres, likeledes regelmessig innhenting av nødvendige data til bruk i bestandsestimeringer og beregning av fangstpotensial. Arbeidet med å avklare kystselens mulige geografiske bestandsoppdelinger med genetiske metoder må fortsette.

4.2 Kystsonen

Satsningen for å styrke den helhetlige kunnskapen om kyst- og fjordøkologi videreføres.

Havforskningsinstituttet skal være en sentral bidragsyter når det gjelder kunnskap om den gjensidige påvirkningen mellom oppdrett, fiskeri og annen aktivitet i kystsonen.

Havforskningsinstituttets overvåking av taretilstanden langs hele kysten videreføres. Instituttet skal bidra i Fiskeridirektoratets arbeid med å revidere den nasjonale forvaltningsplanen for tang og tare.

Havforskningsinstituttet skal prioritere å forbedre økologisk kunnskap om og modeller for kystsona, inklusiv virkninger av endrede tilførsler av ferskvann, næringsstoffer og forurensning. I dette inngår overvåking av overgjødning knyttet til lokale utslipp og langtransporterte næringsstoffer.

I forbindelse med implementeringen av EUs rammedirektiv for vann vil det bli etablert et overvåkingsprogram i kystsonen. Havforskningsinstituttet er med i direktoratsgruppen for oppfølging av vanddirektivet. Det er viktig at Havforskningsinstituttet og NIFES har et løpende samarbeid i arbeidet med utformingen av overvåkingsprogrammet. I dette arbeidet er det viktig at eksisterende overvåking blir utnyttet så langt det er hensiktsmessig.

Fiskeri- og kystdepartementet ber instituttet om å videreføre arbeidet med å dokumentere effekten av de former for områdevern som hittil er benyttet i fiskeriforvaltningen og videreføre arbeidet med en utvidet vitenskapelig tilnærming til problemstillingen. Både effektene for avkastningen av marine ressurser og bevarings- og biomangfoldaspekter skal vurderes.

Det forutsettes at Havforskningsinstituttet deltar aktivt i arbeidet med den marine naturtypekartleggingen under Nasjonalt program for kartlegging og overvåking av biologisk mangfold.

Havforskningsinstituttet må påregne og bidra i det videre arbeidet med etablering av "Marin verneplan". Havforskningsinstituttet må også være forberedt på å bli trukket med i arbeidet med andre areal og verneplanprosesser.

4.3 Havbruk

Havbruk fører til press på kystsona med risiko for negative virkninger på økosystemene. Havforskningsinstituttet skal skaffe kunnskapsgrunnlag og gi forvaltningsråd for å sikre at havbruksproduksjonen skjer på en miljømessig bærekraftig måte. Regjeringens strategi for en miljømessig bærekraftig havbruksnæring gir føringer for Havforskningsinstituttet sine prioriteringer i 2011.

Det må etableres kunnskapsbaserte grenser for akseptable miljøvirkninger og utvikles gode indikatorer for å måle miljøpåvirkning. Havforskningsinstituttet skal derfor prioritere kunnskapsoppbygging om miljøeffekter av havbruksvirksomhet med særlig vekt på genetikk/rømming, lakselus og utslipp av næringssalter og organisk materiale.

Havforskningsinstituttets forskningsaktivitet skal rettes mot kunnskapsstøtte til Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. For å sikre optimal ressursutnyttelse og brukertilpasset fokus i den forvaltningsrettede havbruksforskningen, har departementet etablert et akvakulturforum der departementet, Havforskningsinstituttet og brukere av instituttets råd har dialog om prioritering av konkrete forskningsoppgaver. Departementet legger opp til to møter årlig i dette forumet, der Havforskningsinstituttet ivaretar sekretariatsfunksjonene.

Det er viktig at havbruksforvaltningen har en risikobasert tilnærming til sitt forvaltnings- og tilsynsarbeid. Havforskningsinstituttet skal vurdere risiko i den hensikt å gi Fiskeridirektoratet og Mattilsynet et grunnlag for sin risikohåndtering, herunder regelverksutvikling og tilsyn. Risikovurderingen skal fokusere på rømming/genetisk interaksjonutslipp av næringssalter og organisk materiale, og lakselus særlig på villfisk. Departementet forutsetter at arbeidet skjer i nært samarbeid med Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. Denne skal leveres ultimo september. Behov for ev årlig revisjon og oppdatering av en slik risikovurdering må overveies.

I tillegg skal Havforskningsinstituttet på bestilling fra departementet, Fiskeridirektoratet eller Mattilsynet levere konkrete risikovurderinger innenfor sitt ansvarsområde.

Havforskningsinstituttet skal innenfor bevilgningen fra Fiskeri- og kystdepartementet gi tildelingsmyndigheten for akvakulturtillatelse kunnskapsstøtte ved behandling av søknader om tillatelse til havbruk. Hvordan slik kunnskapsstøtte skal gis til fylkeskommunene, vil måtte avklares i en nærmere dialog mellom departementet, fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet.

4.3.1 Bæreevne – miljøvirkninger, økologiske effekter og lokalisering

Havforskningsinstituttet må prioritere å øke kunnskapsgrunnlaget om bæreevne og miljøpåvirkninger av havbruk på fjord- og kystøkologi, og utvikle gode indikatorer for å måle slike virkninger. Det skal særlig legges vekt på effekter av interaksjonen mellom oppdrettsfisk og villfisk med fokus på rømming og lakselus, sykdom, lokalisering av havbruksanlegg og virkninger av utslipp.

Havforskningsinstituttet skal legge vekt på å framskaffe kunnskap om økologiske virkninger av havbruk, herunder havbeite og tidlig fase av utvikling av nye arter i oppdrett.

Utvikling av gode lokaliseringskriterier som sikrer miljøvennlig utnyttelse av kysten skal prioriteres. I dette ligger videreutvikling av MOLO som et helhetlig system for regulering av miljøvirkninger og arealtilpasninger for havbruk. Havforskningsinstituttet vil ha oppgaver knyttet til videreutvikling av verktøy for miljøovervåking av oppdrettsanlegg og tilrettelegging for bruk på anleggene. I dette inngår også utvikling av metoder og metodegrunnlag for å måle aktuell påvirkning med fokus på større områder enn den enkelte lokalitet.

Når det gjelder havbeiterelaterte problemstillinger skal Havforskningsinstituttet sikre kompetansen på hummer og stort kamskjell, og spesielt om de miljø- og arealmessige konsekvenser av etablering og drift. Havforskningsinstituttet skal gi fylkeskommunene kunnskapsstøtte ved behandling av søknader om tillatelse til havbeite.

4.3.2 Rømt fisk – genetiske og økologiske interaksjoner

Havforskningsinstituttet skal øke kunnskapsgrunnlaget om virkninger av rømt laks, ørret og torsk, medregnet påvirkning på ville populasjoner. I dette inngår kartlegging av endringer i gensammensetning på villfisk og kunnskap om DNA- profiler, i den hensikt å utarbeide mål for akseptabel innblanding av oppdrettsfisk i gytebestander.

Grunnleggende kunnskap om ulike bestanders robusthet, med hovedvekt på laks og torsk, er sentralt for å kunne estimere graden av interaksjoner mellom villfisk og oppdrettsfisk.

Instituttet skal legge vekt på studier av atferd, vandringsmønster og overlevelse hos rømt fisk for å etablere målrettede tiltak for å redusere eller eliminere skader forårsaket av rømt oppdrettsfisk (laks og torsk).

På dette området inngår også sporingsmetoder av rømt oppdrettsfisk til lokalitet. Havforskningsinstituttet skal ha tilstrekkelig beredskap for å bistå Fiskeridirektoratet i å oppklare rømminger. Havforskningsinstituttet skal bistå Fiskeridirektoratet i overvåkingen av genprofiler ved rømming og gjenfangst av rømt oppdrettsfisk. Data skal vedlikeholdes, systematiseres og gjøres tilgjengelige på en slik måte at de representerer et verktøy for direktoratet i arbeidet med å overvåke og forklare rømmingssituasjonen.

Arbeidet med å utforske hvorvidt sterilisering av oppdrettsfisk i framtida vil kunne utvikles som metode for å endre genetisk påvirkning av rømt oppdrettsfisk, både laksefisk og torsk, skal videreføres.

I forbindelse med nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder er det nødvendig med et grundig arbeid for å dokumentere effekten av tiltakene, jf. etableringen av det nasjonale overvåkings- og evalueringsprogrammet. Instituttet skal prioritere planene for programmet, i overvåking og evaluering av rømt oppdrettslaks og regnbueørret og i kunnskapsoppbygging om i hvilken grad villaks påvirkes av genflyt fra rømt oppdrettslaks.

4.3.3 Fiskevelferd og fiskevelferdsindikatorer

Havforskningsinstituttet er ansvarlig leverandør av forskningsbasert kunnskapsstøtte innen fiskevelferd til Mattilsynet. Havforskningsinstituttet skal utvikle operative velferdsindikatorer etter prioriteringer fra Mattilsynet.

4.3.4 Sykdom og smittespredning

Havforskningsinstituttets kompetanse på sykdom og smittespredning i viltlevende bestander er viktig for å få en bedre forståelse for sykdomsinteraksjon mellom viltlevende bestander og oppdrett. Havforskningsinstituttet skal videreføre sin forskning på skjellsykdommer.

Lakselus har vært et økende problem de senere år og skal nå gis økt prioritet som viktig forskningsområde både når det gjelder sjørret og villaks. Bestandseffekter av lakselus på villfisk og overvåking av nasjonale laksefjorder skal gis særlig oppmerksomhet. I dette inngår metodeutvikling og – validering for overvåking og telling av lakselus på viltlevende laksefisk.

4.4 Ytre påvirkning

Det er et mål å forstå effekter av ytre påvirkning på det marine miljø gjennom overvåking og kunnskapsutvikling.

4.4.1 Klima og havforsuring

Havforskningsinstituttet skal videreføre overvåking av og forskning på klimaeffekter og klimaeffektens virkninger medregnet forsuring av havet, om fiskebestander, økosystemer og havbruk. Klimaendringene i Arktis setter fokus på betydningen av utviklingen i fysiske, kjemiske og biologiske forhold. Instituttet skal delta aktivt i det internasjonale arbeidet om utviklingen i dette området.

Det er viktig å frambringe kunnskap om hva endringer i havets temperatur, pH og innhold av CO₂ kan bety for de levende marine ressursene og for forvaltningen av disse. Havforskningsinstituttets lange overvåkingsserier av de biologiske, fysiske og kjemiske forholdene i våre kyst- og havområder er helt vesentlig for å fange opp og dokumentere endringer

4.4.2 Forurensningsundersøkelser

Undersøkelser av nivåer, transport og effekter av miljøgifter og radioaktive stoffer på de marine ressursene skal videreføres. Det er stor oppmerksomhet knyttet til trygg sjømat. Miljøforholdene der fangst og produksjon foregår er viktig informasjon.

Overvåkingsaktivitet og forskning på miljøgifter i det marine miljøet og i sjømat må ses i sammenheng for å utnytte ressursene maksimalt. Prøvetaking og analyser skal koordineres mellom NIFES og Havforskningsinstituttet slik at synergieffekter kan oppnås.

Det er spesielt viktig at instituttets totale overvåkingsinnsats synliggjøres i eventuelle felles rapporter i tillegg til at den må komme klart til syne blant annet i de årlige statusrapportene instituttet gir ut.

En rekke forhold og aktiviteter kan påvirke marine økosystemer, og instituttet bør være en viktig bidragsyter i spørsmål knyttet til ulike aktiviteter som kan påvirke disse, for eksempel mudring og dumping, offshore vindmøller, petroleumsvirksomhet med mer.

4.4.3 Olje og miljø

I arbeidet knyttet til utlysning av nye oljeblokker har fiskeriforvaltningen behov for å kunne dokumentere viktigheten av områder med en betydelig detaljeringsgrad innenfor enkelt blokker. Dette krever kartfesting av detaljerte opplysninger om gyteområder, gytevandring og andre spesielt sårbare områder. Det er også viktig at Havforskningsinstituttet utvikler kompetanse om og bruk av modeller der oljedrift og

sammenfall med sårbare ressurser synliggjøres slik at skadepotensialet ved et oljesøl kan beregnes.

I forbindelse med eventuelle uhellsutslipp av olje eller kjemikalier er det viktig å gjennomføre undersøkelser i etterkant av utslippet. Kystverket har ansvaret for den statlige beredskapen. Departementet forutsetter at Havforskningsinstituttet bistår Kystverket med faglig råd. Undersøkelser av eventuelle biologiske langtidsvirkninger ved utslipp av produsert vann fra petroleumsvirksomheten skal fortsatt gis høy prioritet.

Det er viktig at instituttet prioriterer rådgivningen knyttet til petroleumsvirksomheten også i 2011.

4.4.4 Andre forhold

Havforskningsinstituttet må også delta i arbeidet med utvikling av strategi og regelverk for ulike typer bioproduksjon og etablering av fornybar energiproduksjon, f. eks. vindmøller i sjøen, samt i konsesjonsbehandlingen for etablering av slike anlegg. Dette omfatter også oppfølging av arbeidet som er gjort med en grovsortering av mulige områder i sjø for vindkraftutbygging i kommende strategiske konsekvensutredninger.

4.5 Langsiktig grunnleggende forskning for å forbedre forvaltningsrådgivningen

Forvaltningsrådgivning krever tilgang til oppdatert og relevant kunnskap. Departementet forventer at Havforskningsinstituttet identifiserer langsiktige og grunnleggende forskningsoppgaver for instituttet, med tanke på å dekke framtidige kunnskapsbehov som grunnlag for bærekraftig forvaltning av levende marine ressurser, både i vill og oppdrettet tilstand, herunder sikre at havbruksproduksjonen skjer på en miljømessig akseptabel måte. Kunnskap om økosystemer, bestandsdynamikk og biologiske mekanismer må være viktige arbeidsområder, og hvordan disse påvirkes av pågående og framtidige klimaendringer må være et sentralt element i arbeidet. Mengdemålingsmetodikk og metoder for bestandsberegninger både for en og flerbstandsradgivning skal forbedres og videreutvikles.

Havforskningsinstituttet forutsettes å videreutvikle samarbeidet med universitets- og høyskolesektoren med sikte på sikre grunnleggende kunnskapsoppbygging på områder av betydning for framtidig forvaltning.

4.6 MAREANO

MAREANO-programmet har som mål å bedre kunnskapsgrunnlaget for økosystembasert forvaltning av norske kyst- og havområder og å fremme kunnskapsbasert, bærekraftig utnyttelse av ressursene. MAREANO får over statsbudsjettet for 2011 en bevilgning på totalt 52,4 mill. kroner, fordelt med henholdsvis 23,47 mill. kroner over Havforskningsinstituttet, 14,47 mill. kroner over

NGU og 14,47 mill. kroner over Statens Kartverk Sjø sine budsjett. Midlene er øremerket MAREANO.

Programgruppen som ledes av Fiskeridirektoratet skal med bakgrunn i bidrag fra den utøvende gruppen som ledes av Havforskningsinstituttet levere forslag til aktivitetsplan for de tre kommende år innen utgangen av november hvert år. Det første året må planlegges i detalj slik som tidligere. Det andre og tredje året kan være mindre detaljert. I planleggingen skal det tas utgangspunkt i at budsjettnivå for kommende år videreføres. Forslaget skal også beskrive eventuell egeninnsats. Aktivitetsplanen skal være godkjent av styringsgruppen før den iverksettes.

Midlene over statsbudsjettet til MAREANO skal utnyttes slik at det gagnar programmet som helhet best mulig. Det betyr at behovet for aktivitet i henhold til godkjent aktivitetsplan skal styre fordelingen av midlene etatene i mellom. Programmet skal søke samarbeid med aktuelle etater og prosjekter utenom hovedsamarbeidspartene.

Havforskningsinstituttet må sørge for å tilgjengeliggjøre data som allerede finnes i mareano-web til felles nytte for partene. Nye data må dokumenteres og beskrives i den sentrale datakatalogen.

4.7 Helhetlig overvåkings- og informasjonssystem for hav- og kystområdene

Havforskningsinstituttet må gjennom sin deltakelse i styringsgruppen og ressursgruppen for BarentsWatch, bidra aktivt til arbeidet med etablering av et helhetlig overvåkings- og informasjonssystem for hav- og kystområdene.

5. KOMMUNIKASJON, SAMARBEIDSRELASJONER OG ARBEIDSDELING

Det er viktig at bredden i instituttets forskerkompetanse blir mer kjent slik at instituttets rolle i hav-, kyst-, havbruks- og klimasammenheng blir tydeligere i det offentlige rom, og slik at resultatene og kompetansen kommer allmennheten og relevante myndigheter til gode. Samtidig er det viktig at instituttet utad oppleves som konsistent på tvers av bredden. Instituttet må også i 2011 legge betydelig vekt på formidling av instituttets forsknings- og overvåkingsresultater til offentligheten. Effektiv innsamling, systematisering og tilrettelegging av slike data fra hele organisasjonen skal bidra til å vise instituttets aktivitet og sikre god gjenbruk både internt og eksternt.

Havforskningsinstituttets aktivitet fordrer godt samarbeid med andre forvaltningsrettede forskningsinstitutter. Det er viktig at Havforskningsinstituttet utnytter den samlede norske kompetansen innen marin forskning i sin forvaltningsrådgivning. Det må legges særlig vekt på utveksling av forskere og studenter.

Det forventes at Havforskningsinstituttet blir en aktiv samarbeidspartner i FRAM senteret i Tromsø. Spesielt gjelder dette de to flaggskipene som instituttet leder ("havforsuring" og "effekter av klimaendringer på fjord- og kystøkologi i Nord"). Deler av rammen benyttes til relevante samarbeidsprosjekter, og det vises konkret til styrking av bevilgningen på dette området i 2010, og som videreføres i 2011. Omfang av aktiviteten i senteret må synliggjøres i årsrapporten.

Havforskningsinstituttet forutsettes å videreutvikle samarbeidet med de viktigste brukerne av den forvaltningsrettede forskningen, i første rekke Fiskeri- og kystdepartementet, Fiskeridirektoratet, Mattilsynet, fylkeskommunene, Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF), Kystverket og Direktoratet for naturforvaltning. Dette inkluderer effektive og egnede prosedyrer for distribusjon av relevante, kvalitetssikrede rapporter og publikasjoner fra instituttet til forvaltningen. Havforskningsinstituttets kunnskapsstøtteoppgaver etter matloven og dyrevelferdsloven følger av samarbeidsavtalen med Mattilsynet.

Havforskningsinstituttets forskning og forskningsoppdrag skal som hovedprinsipp ha et forvaltningsrettet formål, ikke næringsrettet. Havforskningsinstituttet må ikke påta seg oppdrag fra næringslivet på områder der de kommer i konkurranse med Nofima. Når instituttet eventuelt utfører oppdrag for næringslivet, må dette skje på en slik måte at instituttets tillit som kunnskapsleverandør for forvaltningen ikke blir svekket.

5.1 Internasjonalt samarbeid

Det er særlig viktig å videreføre og styrke det gode forskningssamarbeidet med Russland, spesielt når det gjelder økosystemene i Nordøst-Atlanteren og i Barentshavet. Det skal vektlegges å utvikle og styrke samarbeidet med PINRO og VNIRO som hovedsamarbeidspartnere. Utveksling av forskere og studenter mellom Norge og Russland må stimuleres. Det bør i størst mulig utstrekning søkes ekstern finansiering til dette.

Samarbeid mot Nord-Amerika og EU, blant annet gjennom deltakelse i 7. rammeprogram for forskning, skal ha prioritet i det internasjonale forskningssamarbeidet.

Instituttet bes generelt arbeide for å videreutvikle det internasjonale samarbeidet knyttet til overvåking av våre viktigste havområder spesielt gjennom Det internasjonale råd for havforskning (ICES). Det er viktig at overvåkingen nytter internasjonalt anerkjente metoder og at Havforskningsinstituttet er aktivt med i standardisering og utvikling av nye metoder. Det er viktig at Havforskningsinstituttet deltar aktivt i de relevante ekspertgruppene innen ICES.

Det er viktig at Havforskningsinstituttet deltar med fagstøtte for arbeidet i de internasjonale organisasjonene, NEAFC, NAFO, SEAFO, ICCAT og CCAMLR.

Havforskningsinstituttet skal bistå departementet i internasjonale havmiljøprosesser, og delta i miljøfora som Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD), Konvensjonen om handel med truede arter (CITES), Konvensjonen om beskyttelse av det marine miljø i det Nordøstlige Atlanterhav (OSPAR) og Arktisk råd. Også gjennom Nasjonalkomiteen for polarforskning skal Havforskningsinstituttet fremme økt kunnskap om Arktisk.

Havforskningsinstituttets rolle i å utvikle effektive, forskningsbaserte forvaltningssystemer og institusjoner i utviklingsland skal videreføres på oppdrag av Utenriksdepartementet, NORAD og FAO.

Departementet skal være orientert om deltakelse og det skal utarbeides referat fra møtene.

6. MØTER, RAPPORTERING OG BUDSJETTINNSPILL

6.1 Etatsmøter og fagmøter

Følgende etatsmøter er berammet for Havforskningsinstituttet i 2011:

	<i>Dato</i>	<i>Tid/sted</i>
Vårmøte	06. mai	10.00-13.00, Oslo (FKD)
Høstmøte	22. november	10.00-13.00 Oslo (FKD)

Fiskeri- og kystdepartementet kommer tilbake til dagsorden for møtene.

For å styrke det faglige samarbeidet vil Fiskeri- og kystdepartementet videreføre ordningen med fagmøter mellom departementet og Havforskningsinstituttet.

6.2 Rapportering

6.2.1 Regnskapsrapportering

Finansdepartementet har 25. november 2010 fastsatt en standard kontoplan som en frivillig ordning fra 1.1.2011, med sikte på obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringene. Det vises til tidligere dialog og høringsrunde om dette, og til Finansdepartementets rundskriv R-102/2010 *Fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter*. Fiskeri- og kystdepartementet ber Havforskningsinstituttet vurdere om ny standard kontoplan vil være hensiktsmessig for instituttet og hvorvidt det er ønskelig å innføre ny standard kontoplan, herunder når det eventuelt vil være mest hensiktsmessig å legge om til ny kontoplan. Det bes om tilbakemelding innen 1. mai 2011.

6.2.2 Økonomi- og fagrapport per 31. juli

Instituttet skal innen 20. august 2011 levere en økonomi- og fagrapport med status per 31. juli 2011. Rapporten skal være relativt overordnet og fokusere på avvik i forhold til faglige og økonomiske mål, samt gi en status for framdrift i særlig viktige saker.

6.2.3 Årsrapport per 31. desember

Årsrapporten skal inneholde en vurdering av måloppnåelse innenfor hele instituttets virksomhet. Årlige risikovurderinger på mer overordnet nivå skal omtales i årsrapporten.

Vi ber om rapportering på personal- og kompetanseutvikling, samt lønns- og ansettelsespolitikk i årsrapporten. Vi viser for øvrig til de krav om rapportering som framgår av de enkelte avsnitt under pkt. 7.

Årsrapporten for 2011 skal sendes departementet innen 1. mars 2012. Den skal også sendes elektronisk innen samme frist til postmottak@fkd.dep.no.

6.3 Budsjettforslag

Innspill til store satsinger for 2013 skal leveres innen 1. desember 2011. Store satsinger skal være forslag om større tiltak som er nødvendige for å nå virksomhetens mål, og som ikke kan dekkes gjennom omprioriteringer innenfor eksisterende ramme. Det skal gjøres en klar prioritering mellom satsingsforslagene, basert på vurderinger av risiko og vesentlighet for måloppnåelse.

Et helhetlig budsjettforslag for 2012 skal levers innen 1. mars 2011. Budsjettforslaget må inneholde forslag til mål og prioriteringer gitt en nullvekstramme. I tillegg må budsjettforslaget inneholde et forslag til prioriteringer ved hhv budsjettreduksjon på 4 pst. og en økning i tråd med satsingsforslaget.

6.4 Oversikt over rapportering og budsjettinnspill

Sak	Merknad	Frist for innsending
Evt. innspill til revidert nasjonalbudsjett 2010	Ref. pkt. 2.2	1. mars 2011
Budsjettforslag for 2012	Ref. pkt 6.4	1. mars 2011
Økonomi- og fagrappport per 31. juli 2010	Ref. pkt. 6.2.2	20. august 2011
Risikoanalyse	Ref. pkt. 2.1	20. august 2011
Evt. innspill til nysaldering av budsjettet for 2010	Ref. pkt 2.2	1. oktober 2011
Innspill til store satsinger for 2013	Ref. pkt. 6.3	1. desember 2011
Budsjettforslag for 2013	Ref. pkt 6.5	1. mars 2012
Årsrapport for 2011	Ref. pkt. 6.2.2	1. mars 2012

7. ORGANISERING OG ADMINISTRASJON

7.1 Styringsdialog og rollefordeling

Den formelle styringsdialogen i form av bestillinger skal foregå på ledernivå og ikke på saksbehandlernivå. Bestillinger og rapporteringer skal utarbeides skriftlig for å sikre etterprøvbarehet og kontroll.

Sikkerhet og beredskap

Oppdatert sivilt beredskapsplanverk er sendt instituttet. Dette må følges opp i løpet av 2011 med egne tilpasninger. Vi legger til grunn at instituttet gjennomfører tiltak for å imøtekomme de krav og regelverk som er stilt for informasjonssikkerhet. Tiltakene må tilpasses instituttets behov og det bes spesielt om at instituttet vurderer om anerkjente standarder kan legges til grunn for dokumentasjon og oppfølging på informasjonssikkerhetsområdet. Det skal gjennomføres øvelser, risiko- og sårbarhetsvurderinger, samfunns- og virksomhetskritisk IKT-infrastruktur skal kartlegges og sikkerhetsbrudd skal rapporteres. Alle disse områdene vil bli fulgt opp i egne prosesser med etatene i løpet av 2011.

Innkjøp

Regelverket for offentlige anskaffelser skal følges. Felles innkjøpsstrategi for Fiskeri- og kystforvaltningen og etatens egen konkretiserte strategi skal følges opp.

Språk og kommunikasjon

Departementet og etatene skal ha som mål at kommunikasjon brukes som et strategisk virkemiddel. Kommunikasjonsvirksomheten skal være aktiv, koordinert og helhetlig.

Departementet og instituttet skal sørge for at mållova med forskrifter blir fulgt. Regjeringen har innskjerpet kravet om minst 25 prosent nynorsk i utadrettet kommunikasjon som for eksempel offentlige dokumenter, pressemeldinger, nyheter og stillingsutlysninger. Vi understreker spesielt at kravene til nynorskbruk også følges opp på nettsidene.

Både på bokmål og nynorsk skal språket være klart og mest mulig tilgjengelig for allmennheten. Det gjelder også i de skriftlige bidrag som sendes departementet og som skal brukes i offentlige dokumenter.

Det skal rapporteres om arbeidet som blir gjort for å fremme bedre språkbruk (klarspråk) i den utadrettede virksomheten og det skal rapporteres om nynorskandelen i utadrettede dokumenter, pressemeldinger, nyheter og stillingsutlysninger.

Estaten skal levere faktainformasjon fra sitt forvaltningsområde til nettstedet www.fisheries.no. Leveranser skal skje i henhold til de tidsfristene som avtales i kontakt med medlemmene i redaksjonsgruppa i Fiskeri- og kystdepartementet.

Staten som arbeidsgiver

Instituttet skal legge vekt på god ledelse, organisering og styring. Ledere skal sette tydelige krav og sette pris på innsats og resultat. Arbeidsformene skal være prega av brukerorientering, åpenhet, effektivitet, kvalitet og medvirkning. Det skal være et systematisk opplegg for å lage og vedlikeholde lederholdninger og gode forvaltningsverdier som fremmer måloppnåelse og som sikrer et høyt faglig kompetansenivå. Plattform for ledelse i staten skal være grunnlaget for det som er nevnt. Det skal føres en inkluderende og stimulerende personalpolitikk.

Likestilling og diskriminering

Likestilling, herunder tilpasning for personer med nedsatt funksjonsevne, skal rapporteres inn til departementet etter det omfang og til de frister som vil bli gitt. Regelverkets krav gjelder, og vi regner med at det blir fastsatt egen mal for opplysninger som skal inn i Prp 1 S. Det skal også rapporteres i årsrapporten.

IKT

Statlige virksomheter skal benytte felles prinsipper i planlegginga av nye IKT-løsninger eller ved vesentlig ombygging av eksisterende løsninger. Det er også andre sentrale føringer som er lagt. Det vises her til prosjektveiviseren.no som samler viktige føringer som vi legger til grunn for styringen på IKT-området.

Infrastruktur

Fiskeri- og kystdepartementet vil sette i gang et arbeid for å se hvordan man kan få til et bedre samarbeide om bruk og utvikling av laboratorie- og havbruksinfrastruktur mellom institutter og av andre brukere. Departementet vil komme tilbake til dette i en egen prosess.

Inkluderende arbeidsliv

IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærver og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Instituttet skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder. Instituttet skal i årsrapporten systematisk beskrive sine egne aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

Brukerundersøkelser

Alle statlige etater skal innenfor rammen av budsjettet regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal være offentlige. Instituttet skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige, ev rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted. Departementet videre sender rapporteringen samlet til FAD så snart som mulig i 2012.

Lærlinger i staten

Instituttet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor instituttets rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenlignet med 2010. Instituttet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lære kandidater i staten.

Statistikk for antall arbeidsplasser

Instituttet skal i årsrapporten omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert.

Tilgjengeliggjøring av offentlige data

Instituttet skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med Referansekatalogen og FADs føringer nettstedet data.norge.no. Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på instituttets nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet data.norge.no. Om det vurderes å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før instituttet eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for

at andre kan utvikle tjenester. Det skal fremkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten.

8. FULLMAKTER OG FORUTSETNINGER FOR BEVILGNINGENE

Eventuell omdisponering av midler fra driftsmidler til investeringer og mellom kapitler, og mulighet til å overskride driftsbudsjettet med inntil 5 pst. til investeringsformål mot en innsparing med et likt beløp i de tre påfølgende budsjetterminer, skal forelegges Fiskeri- og kystdepartementet. Søknader om merinntektsfullmakt skal gis en grundig forklaring og tas opp i eget brev til departementet innen 1. oktober 2011.

Havforskningsinstituttet har for øvrig følgende fullmakter (dato for fullmaktsbrev i parentes):

- Fullmakt til å opprette og inndra stillinger (tildelingsbrevet for 1998). Fullmakten gjelder for Havforskningsinstituttet som forhandlingssted og kan ikke delegeres videre. Vi ber om å bli orientert dersom det blir aktuelt å inndra besatte stillinger.
- Avgjørelsesmyndighet til å gi utdanningspermisjon med lønn med varighet på inntil ett år (15.7.1996). Vi minner særskilt om reglene om pliktjeneste.
- Havforskningsinstituttet har etter § 2 i instituttets ansettelsesreglement fullmakt til å ansette i alle stillinger med unntak av administrerende direktør, som ansettes av Kongen. Instituttet har ansvar for at antall ansatte er tilpasset de til de til enhver til gjeldende bevilgninger.
- Fullmakt til å innvilge erstatning ved skade eller tap av private eiendeler. Det vises til Statens personalhåndbok, punkt 10.22 Erstatning til statsansatte ved skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Med bakgrunn i punkt 4 delegeres avgjørelsesmyndigheten i saker hvor det søkes om erstatning på inntil 20.000 kroner til etaten.
- Fullmakt til å behandle krav om erstatning på opptil 100 000 kroner mot staten på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, gitt i brev av 11.1.1995, trekkes tilbake. Bakgrunnen for dette er at det er fastsatt nye retningslinjer for behandling av erstatningskrav mot staten, jf. Rundskriv G-03-2006. FGD har etter rundskrivet fullmakt til å utgiftsføre erstatningsutbetalinger. Ved mulige utbetalinger på over 2 mill. kroner skal Justisdepartementet varsles. Saker av prinsipiell betydning eller der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Regjeringsadvokaten. I erstatningssaker mot staten på grunnlag av alminnelige erstatningsregler innenfor den enkelte etats ansvarsområde, skal etaten foreta en juridisk vurdering av sakens erstatningsrettslige sider før saken forelegges departementet for avgjørelse.
- I budsjettet for 2011 er det lagt opp til at all kunnskapsstøtte, referansefunksjoner og faglig beredskap for Mattilsynet og Fiskeridirektoratet skal ytes med grunnlag i tildelingen til Havforskningsinstituttet. Instituttet bør så langt det er hensiktsmessig

inngå nærmere avtaler med Fiskeridirektoratet og Mattilsynet om den forvaltningstøtten som skal ytes innenfor rammene som gis fra departementet.

- Fiskeri- og kystdepartementet delegerer fullmakten til å avgjøre dekning av flytteutgifter til/fra utlandet i henhold til Statens personalhåndbok punkt 10.6.4.
- Fullmakt til å avskrive fordringer som i hht. Kap. 5.4 i Bestemmelsene om økonomistyring i staten er uerholdelige eller avskrevet. Fullmakten gjelder i saker på inntil 200 000 kroner. Saker som gjelder større summer enn dette, skal forelegges departementet sammen med en grunngitt tilråding fra instituttet. Det forutsettes at virksomheten i årsrapporten, samt i de årlige forklaringene til statsregnskapet, innarbeider en oversikt over hvor mange fordringer som er Uerholdelige og avskrevet med beløp, begrunnelse samt en beskrivelse av hva som er gjort for å få fordringene dekket.

Med hilsen

Arne Benjaminsen
ekspedisjonssjef

Jartrud Steinsli
avdelingsdirektør

Kopi:
Riksrevisjonen (elektronisk)
Fiskeridirektoratet
Norges forskningsråd